

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy hasábon... Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 krajczár.

Előzetési árak: Helyben és postán küldve. Egy évre... Egyes szám 5 kr.

Fogyasztási adóemelések és dohányjüvedékek.

Írta: Enyedi Lukács.*

A kormány tizenkét évi könnyelmű gazdálkodása oda juttatta az országot, hogy újabb adók nélkül kormányozni nem lehet.

Az ország hitele ki van merítve. Az államadossági kötvények árfolyama egyre hanyatlik. A pénzpiacra ezentúl csak korlátozott mértékben lehet számítani.

Ha az állam nem akar azon utolsó kényszereszközökhöz, az önkényes kamatrendüközöhoz folyamodni, mely eszközt nemcsak Tisza Kálmán pénzügyminiszter, hanem minden becsületes ember kizártnak tekint, az adóemelések elkerülhetetlenek.

Összesen 63 millió forint papíráradék kerül tehát a közel jövőben a pénzpiacra. Nehéz lesz azt beszerezni, midőn már egy a bécsi, mint a németországi piacozon — a hol járadékainkat elhelyezni szoktuk — a bizalmatlanság hangjai emelkednek, a hol már kezdik a magyar állam hitelképességét az oroszokkal párhuzamba hozni.

Ismételjük, új adók nélkül már most boldogulni lehetetlen. Azonban, ha a nemzet újabb megterhelését, áldozatait nem bízhatja azokra a kezekre, melyek a lefolyt évtized óriási adóemeléseinek eredményeit elfecsérelték.

A Tisza-regime alatt az adóbevételek új adókkal, a régiékek emelésével és a beajátási rendszer könyörtelen szigorításával közel 50 millió forinttal felhajtattak. — Mindezek dacára az állam helyzete ma ott van, a hol volt az 50 milliónyi adóztatási plus előtt. Azok, a kik így gazdálkodtak, nem lehetnek méltók arra, hogy a

*A „Sz. N.”-ből.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Temetőben.

Sűrűn hullámszik az embertömeg a sírok között, benépesül a temető. Ma van a holtaknál a „jour fix”, ma fogadják az egész „societást”, illik is hat, hogy csillogjon a márvány, az aranyozás; a fogadó terem legyen káprázatosan kivilágítva... no és a látogatóknál sem hiányozhatik a nagy tolelte.

A szívemben felelevenedő emlékezés engem is önkénytelenül a holtak országába vonzott, s itt állok az ár közepette.

Körülottem kimagasló márvány obeliszek, hirdetve az alant porladók egykori érdemeit: „született, élt, meghalt!” Lámpák ragyognak, lámpionok szórják szerte tarka, szemkápráztató színjátékaikat a mohos sírboltok kormos falaira. Illatos koszorúk halmozódnak fekete vaskeresztekre, fehér márványemlékekre.

Fény, pompa a halál országában! Alant a férges serege a porladó csontokon, fönn a gyászolók soháját elnyomja egy elfojtott hangon kiejtett csodálkozás... a szép hatás fölött.

Oh szent kegyelet! El innen, el oda, hol csönd és nyugalom, béke és feledés uralkodik. Ime a temető szelén vagyok; előttem letaposott hantok, letaposott halmozó korhadzó fejfái, magányos halmozók, melyekre virágot senki sem ültet, töredezett fejfái előtt senki sem imádkozik.

Amaz hát a fény, ez a béke és nyugalom ország. Az alant nyugovók álmát nem zavarja semmi; békén pihennek hat lábnyi

nemzet utolsó erőfeszítésének keserves millióit kézbe kapják.

Az új adók különben azokra vallanak, a kik giondolták. Itt áll előttünk első sorban a bor- és husfogyasztás adójának emelése. Az 1875-iki válságos helyzetben nem nyultak ezen adóemelésekhez. Nem merték a húst, ezt az első nélkülözhetetlen tápszert jobban drágítani.

Valóban érthetetlen a mai viszonyok közt a borfogyasztási adó emelése. A bortermelő helyzete kétségbeesett. Pusztító rovar tönkreteszi a szőlőtőkékét. Oly szőlő, a mely elszellett néhány száz akó bort termelt, most nem adja tízedrágét.

S a míg így nehezítik a termelő helyzetét, még arra sem gondoltak, hogy a vámtarifa készítésével eltöröljék azt az osztrák ipar érdekében fennálló vámost, mely a pusztító rovar kiirtására használt szer behozatalát terheli. Egyfelől megnehezítik a szőlőhegyek konzerválását, másfelől pedig felemelt adó alá vetnek egy romlásnak indult iparágat.

Valóban retentő szigorú az új adóemelések javaslat. Ennek szomorú hatása lesz mezőgazdánkra, főleg a kisebb és középtermelőkre.

Még értjük azokat az intézkedéseket, mik a csempészet megszorítása végett történnek. Bármily terhes és káros hatású a dohánymonopolium, a míg fennáll, azt, mint törvényt, tisztelni kell és tiszteletet kell neki szerezni azoknál, a kik haszonlesésből megszegik.

De az új rendelkezések szerint a kisebb és középbirtokos alig lesz képes dohánytermeléssel foglalkozni. Annakra költségesebb instrukciókat követelnek, hogy azok a tökérejüket meghaladják. Rendszeres szarító pajtakat, külön simító helyiségeket irnak elő. A termelésre kijelölt terület minősége százfélé kikötéseknek van alávetve.

Ezek a kikötések oly komplikáltak, hogy nem ok nélkül vetette föl a pénzügyi bizottságnak egyik tagja azt a kérdést, vajjon nem partezelokra akarják-e a dohánytermelési engedélyek megadását felhasználni? — a mi különben eddig is nem kis mértékben történt.

Alig keresztülvihető az új javaslatnak az a szabványa, hogy a termelő saját természetét ne élvezhesse. Ez valóban barbárság és mivel barbár és igazságtalan, a legnagyobb visszásságokra a legtürelmetlenebb zaklatásokra fog vezetni. A szentírás még az állatokról is emberiebben rendelkezik. Azt mondja, hogy a nyomtató jószágok ne kössd be a száját. Még az állattól sem engedi megvonni a munkájával járó élvezetet. A szegény dohánykertész és termelőt azonban eltűnt az állam saját természetének megizelésétől.

Az államnak végre még se lehet joga tulhajtott igényeivel ily mélyen belenyulni az egyéni életviszonyokba. Az új törvény a dohánytermelőt oda degradálja, a hol a cukor-ültetvényes feketé rabszolgája állt, a háboru felzabáló tényei előtt. A törvény féktelen követeléseinek végrehajtóivá teszi a megyei, községi s városi tisztikarát.

Az államnak végre még se lehet joga tulhajtott igényeivel ily mélyen belenyulni az egyéni életviszonyokba. Az új törvény a dohánytermelőt oda degradálja, a hol a cukor-ültetvényes feketé rabszolgája állt, a háboru felzabáló tényei előtt. A törvény féktelen követeléseinek végrehajtóivá teszi a megyei, községi s városi tisztikarát.

A monopolum érdekében mindenről gondoskodva van, a mi a fogyasztókat nyomatja és bosszanthatja.

A létfontartásért küzdő családok redőkbe vont homlokukkal kiáltanak föl, hogy az élet már annyira megdrágult, hogy meg se lehet élni! Igaz is: A fogyasztás mértékellen megdrágítása vámmal és fogyasztási adókkal megbosszulja magát. Bekövetkezik az idő, mikor az állam kénytelen lesz visszaadni azt, amit elvett. Gondolják meg, hogy míg az összes életszükségletek a lakástól egész a betevő falatig ismételt megdrágítottak, az állam hi-

vatalnokai, bírái, kiktől megvesztegethetlenséget követel, postatisztjei, közgazgatási tisztviselői, kezelő személyzete, melytől becsületességet vár, tanítói és apró alkalmazottjai, kiktől önfeláldozó buzgóságra számít, szóval a fix fizetéssel bíró ezrei a társadalomnak és államnak ma is körülbelül ugyanazon javadalmazásban vannak, mint voltak előttn négy évtizeddel. Mikép élhesse meg azok? Nem jutunk-e circulus vitiosusba, nem kényszerül-e az állam a felszólalt életszükségletek árán kiszorított jövedelmek egy részét arra fordítani, hogy a fix fizetéseket összhangba hozza a megdrágított élet igényeivel?

A telhetetlen állam elnyeli az új adók jövedelmeit is. A mostani kormány kezében ezek a jövedelmek is el fogynak enyészni, mint elenyészett az eddigi 50 millió. A terhek megmaradnak, de az államháztartás rendezve nem lesz.

Balföldi hírek. A király és a horvátok Midőn a király a magyar delegatiót fogadta, a horvát delegatusok közül is megszólított többeket. Gyurkovics előtt megelégedését fejezte ki a Horvátországban uralkodó rend és nyugalom fölött. Vukotinovics el a tartománygyűlést öt év ülésszakának teendőiről, Cernkovicssal pedig a rossz aratásról beszélgetett. — Az új ügyvédi rend tartás az ügyvédi vizsgára vonatkozólag két lényeges újítást tartalmaz. Az egyik az, hogy az ügyvédek a doktorátus elnyerésétől számítva három esztendő tartoznak joggyakorlaton tölteni, a másik szerint az ügyvédi vizsga két szóbeli s egy írásbeli vizsgából állana. — Szilágyi Dezső vasárnap tartotta Pozsonyban második programbeszédét, ezuttal német nyelven. Beszédében foglalkozott a pénzügyi helyzettel, a kisipar érdekeivel és a tárgyalás alatt levő kereskedelmi szerződésekket. Beszéde végén hangsúlyozta, hogy az államhivatalnokok helyzetén segíteni kell. — A beszéd kevés hatást tett.

„Vesztettünk” czímmel közli az ifjú csehek lapja, a „Narodni Listy”, a csehek nagy vereségét, így írva róla: „Az eldöntés megtörtént. A kormány győzött. Gautsch maradt. Az interpellációra adandó válasz, melyet a császár elnökléte alatti minisztertanács állapított meg, előbb a cseh klub vezetőivel, azután a jobboldal végrehajtó bizottságával s végül magával a cseh klubbal közöltetett. E válasz a cseh klub vereségét jelenti. Erre csak a föltétlen oppozícióba lépéssel lehetett volna cseh részről felelni. De mivel a jobboldal nem minden klubja, sőt maga a cseh klub sem akar oppozícióba lépni, a kormány fel-

kezet, kítől irtóztott, kit — halkan bár — a gyilkossággal gyanúsítottak. Oh mily véghetetlen az anyai szeretet, oh mily véghetetlenül bűnös az anyai szeretet.

És egyszer csak — évek mulva — a gyermekben föltámadt a vágy, hogy atyjához ellátogasson. Tizenegyedik évének hajnalhasadékor a bimbó elhullatta szirmaiét és a gyermek elment anyjának... És a nő tovább is élt — maradt!

Nem keresünk lélektani okokat, de tényeket beszélünk. Ki ápolja a földi boldogságánál, lelke üdvénél drágább kettős sírt, ki védje meg az alvók nyugodt álmát, ki öntözze könnyeivel, ha ő nem lesz itt?

Oh mi áldozatra kész néha a szent kegyelet! Oh mily kegyetlen néha a kegyelet! Ott fekszik az anyá az ápolatlan halmon, göröcsösen karolja az az egyszerű fejfát, mely két lélek megmeredt kinjaként néz reá. — ki tudja mit susog a kedves halomnak!

Sirni már nem tud, a könny kiapadt szelid szeméből; — csak sóhaja van még, mely mint a jobb idők utóhangja, rekedt benne. Nem hall, nem lát semmit, s míg tekintete a sírhanthoz tapadt, lelke a mult világában tévedezik!

S a mit otthon a férje gnyunyal, erőszakal; rokon, barát sok bölcselkedéssel, s még több affectált részvétellel el nem érhettek a mélységből felszálló sóhaj (vagy talán saját sóhajának visszhangja) balszámként hat sajgó sebére, s ha nem is feled — oh ha tudna — de megnyugszik, megnyugszik.

Rónay Imre.

kéretett, hogy az interpellációra a választ a jövő ülészakra halaszta. A lap azután kiemeli, hogy a cseh klub hasztalan igyekszik a dolgot szőpítetni, mely reá nézve teljes vereséget jelent. A cseh klub legutóbbi határozatát sokan Canossanak nyilvánítták: az a ó-cseh közlönyök azonban kiemelik, hogy van egy hasznos eredménye: a többség szolidaritása, mely meg fogja elérni a cseh remények teljesedését.

A protekció. A kilencz szobás lakást követelő ifj. Dunajevszky meg ifj. Conrad gyors előléptetésének van már pendantja Ausztriában. Poninski Sándor fogalmazót ugyanis januárban léptették elő pénzügyminiszteri titkárrá, júliusban pedig már triesti pénzügyi tanácsossá nevezték ki. Az ügyet Vergani képviselő és társai a reichsrath legutóbbi ülésen interpelláció tárgyává tették. Azt kérdezték a kormánytól, mikor szándékozik oly szolgálati pragmatikát benyújtani, mely a lengyel hercegek vagy az időnkinti miniszterek fiainak efféle protekcióját megszünteti.

Bulgáriából. A nagyhatalmak vagyis inkább Oroszország közbelépése, a mult őszszel tudvaleg megakadályozta volt, hogy azok ellen, kik Sándor kezesimét 1886. aug. 21-én elfogták és a határra szállították, a törvényes fenyítő eljárás megindításak. Most Szobrányán azt ajánlják az új szobrányának, rendelje el a fenyítő eljárást — legalább azon három miniszter ellen, ki az összeesküvésben bűnrészes volt. Remélhetőleg a szobrány nem fog ilyen határozatot hozni. Ha az illető hazatérülök megfenyítése iránt eddig nem tett semmit, immár egész bátran bizhatja a büntetést a menyei bíróra.

Sándor orosz czár Dániából hazatérve csakugyan látogatást teend Vilmos császárnál. A czár azonban egyedül s csupán pár órára megy Berlinbe. Politikai jelentősége a látogatásnak most már egyáltalán nem lesz s az orosz kormány egyik offíciózusa, a brüsszeli Nord, világosan megmondja, hogy Oroszország minő politikát fog jövőre követni. A lap kiemeli, hogy a hármás szövetségre melynek lételet Crispit legutóbb hivatalosan konstataita, a czári birodalom csak azzal felelhet, hogy minden európai kérdésben Franciaországgal közösen jár el. Formálisan szövetségben a köztársasággal nem lenne helyes, mert Párisban a viszonyok nagyon bizonytalanok. De a francia politikával egy uton haladni lehetséges s ez eszme vezette Oroszországot akkor is, midőn a Suez-csatornára vonatkozó angol francia egyezményt elfogadta.

Külöldi hírek. Humbert olasz király, hir szerint Bavenoba készül, hogy megátogassa a beteg német trónörökösét. Dilke angol volt miniszter Fortnightly Review ban azt fejtegeti, hogy Anglia teljesen készülete-n s még tengeren sem igazi nagy hatalom többé, el van maradv a többi államok mögött. Klement szófiai metropolita megcáfolta a hirt, mintha kihallgatást kért volna a fejedelmétől, kit egyuttal azzal vádolt, hogy megfélekedeztett ígéretéről, mely szerint Bulgáriának hálásnak kell lenni Oroszország iránt. Nagy arviz pusztit Olaszországban az Abruzzók vidékén, a kár igen nagy s valószínű, hogy emberélet is esett áldozatul. — A francia képviselőház legutóbbi akciója az ismeretes enquete ügyében lassankint kivetkőzik Grévy- és kormányellenes jellegéből. Ennek folytán az enquete a Rouvier-miniszterium lételet egylegre nem fnyegeti. A kormányválságot Párisban pillanatnyilag elhárítottak tekintik tehát, de

azért nem ismerik félre a helyzet veszélyeit s a Rouvier-kormányt nem igen jósnak hosszú életet.

Még egyszer a kaposvári választásról.

Rég kellett volna szólanom, a hazai hírlapok által annyira megszólaltatott, sőt az európai nagy lapok által is megrostált kaposvári képviselőválasztásról, de be akartam várni a hirted főispáni levél tárgyában tett interpellációkra, a belügyminiszter választást nem remélve, hogy miként szerzője, csak „pipaszó” mellett halandó róla beszélni, ugy a lovagias belügyminiszter és még „in camera caritatis”, a klubban sem halandó róla férfiasan, őszinte vallomást tenni. Ki ketelkedhetik még, ily kézmósások után arról, hogy az a famozus levél létezik; ki arról, hogy annak minden szavát, betűjét, egy irták meg és úgy küldték el báró Orczyhoz, a mint azt az Egyetértés közölte.

A levél tehát valódi, mert sem Tallián, sem br. Orczy nem oly rövid emlékeztetők, hogy na nincs is kezükben, ne tudná az egyik, hogy ő úgy írta meg, ne a másik, hogy ő úgy olvasta azt, mint közölte volt s hogyha apokrif volna, azonnali czáfolatot ne kapott volna az Egyetértés.

De a nyilt be nem ismerés, nyilt bizonyíték még a mellett is, hogy azt a főispáni levelet „nem illik” elismerni.

S már maga ez a kändözés elég czáfolat, annak állításai ellen.

Két állításához azonban még nekem is kit az első sorban érint, van szavam s van annyival inkább mivel azok egyikére az interpellációk épen nem, a másikera a viszonyokat jól ismerő Szalay I. sem reflektált eléggé: az ellenzék vesztegetése az egyik, kommunisztikus és szocialis irányzata, sőt terrorizmusa a másik.

Tallián főispán beismeri, s mint teljesen beavatott főtenyző, döntő, hitelre méltóan hogy a Széchenyi párt alkotmányos költései 45,000 frtra ruktak.

Ez összeg nagysága, elég bizonyíték arra, hogy a főispán s minden egyéb hivatalos apparátus presziója mellett is, miként lehetett, gróf Széchenyi 20 (?) többségét kivívni, s hogy az ellenzéknek tulajdonított 15,000 frt kiadást háromszor a fölözé amaz összeg maga, minő mértéke, a két párt egymáshoz való erkölcsi értékvizonyának Kaposvárt.

De ha kijelentem, mint férfi, a kit multam s jelen tisztos egyháztársadalmi s erkölcsi állásom is, egyenességre kötelez: — becsületszóra, az egész ország színe előtt, hogy a mi pártunk a törvény által megegedett választási költségeken túl nem terjeszkedvén, távolról sem kö elithette s nem is közelítette meg, a 15,000 frt kiadást; ha kijelentem, hogy pártunk részéről, ki által, nem tudom, csupán 500 forint adatott, a párt költségeire: mindenki, a ki az én szerény anyagi viszonyaimat ismeri, és sokan ismerik, el fogja hinni, be fogja látni, hogy én, e tekintve a vesztegetés ellen való erkölcsi érzetem, a gyermekkel bíró alig 1000 forintos fizetéses kalvinista — pap, 15 000 forintot megközelíthetőleg sem dobhattam ki, bármily párt-erdekoldás, bármily áldozatkészség, vagy enthuziasztikus fellángolása mellett is, hazafias érzelmeimnek. A főispáni levél ama föltevése ellen tehát egyenesen tiltakozom.

A főispáni levél amaz állítása tehát nem

* Az „E-s”-ből

egyéb, mint pártunk alaptalan gyanúsítása egyfelől, az ellenzéknek mysztifikálása másfelől, nem egyéb, mint a kormánypárti 45,000 frt kidobásának megindokolni törekvése egyrészl, a látszólagos silány eredmény melegegetése másrészl nem egyéb, mint csak titokban bevallható apológiája annak, hogy miért nem lehetett az erősen ellenzéki kaposvári kerületben még a miniszter Széchenyit is, sőt őt bizonyonyal kevésbé mint mást, másképmint roppant preszió. eddig még soha sem alkalmazott mérvü vesztegetés sőt így is csak a szavazatok elírása és hamis eredmény — deklarálása mellett, egy miniszterhez szégyenletes többséggel (?) megválasztani.

Nézünk a főispán másik vádját. Nem ma vádoltatik Somogy ellenzéké, szocialis és kommunisztikus hajlamokkal.

Midőn 69-ben, a 48. előtt is ellenzéki Somogy megye arra ébredt fel, hogy 67-ben választott képviselői a kiknek pedig programjuk volt: „a 48-ból, egy hajszálnyt sem engedni”, mind a 67-iki kiegyezés híveivé váltak s mint egy ember állott fel és választott 8 ellenzéki képviselőt, Kossuthot, Mednyánszkyt és P. Szathmáry Károlyt, majd egy Szentágh Pált: köztudomásu, hogy akkor is azzal igyekezett fedezni vereségét a kormánypárt, hogy S o m o g y népet földosztási tendenciákkal vádolta be a kormány előtt.

Királyi biztost is küldöttek le, Rainer Pál személyében, a ki hetekig nyomozott, vizsgálódott.

Ugyan nézze meg Tallián ur Rainer jelentését a mit bizonyosan nem tüntettek el a belügyminiszteri hivatalból, vajjon megtalálja e benne a földosztókat.

És midőn a virilitás intézmény behozatalakor azzal argumentáltak a kormánypártban, hogy a földosztási törekvések ellenében van szükség arra: én mint akkor már kaposvári képviselő, a belügyminiszteri székben ült Rainer felhívtam a képviselőházban, hogy állja azt a vádat s azzal szemben feltártam a somogy megyei nép általános elégedetlenségének indokát: Rainer a belügyminiszter, előttem privative, előszóval, a képviselőháznak pedig hallgatag beismeréssel, nekem adott, s a somogyi népet fölmentő igazságot.

Némi népszerűsége emelkedett egyéniségem 4—5 választókerület népkortesei keresték föl azon időben, hogy tudakozódnának az akkor új hangzásu „balpárt” jelentőségéről és soha csak egyetlen egy sem hozta szőnyegre a földosztást, holott az időtjárt lefolyt elkülönítések alkalmával, a volt urberesek illetősége oly szűkmarkuan iteltetett meg az akkori cs. kir. megyei törvényszék által, hogy vannak községek ahol a minimális kompetencia sem adatott ki, saját községem is legnagyobb mérvü 48 előtti faizási joggyakorlata daczára, egy talpalatnyi erdőrészt sem kapott és megtorlással mindenütt, az uradalmak által felajánlott mennyiségnél kevesebb lett a népek bíróilag megítélve, ha ki nem egyezkedhetett.

Ez a mostoha eljárás fájt ott a hol, a somogy megyei népek s fáj részben még ma is: de nem földosztási hajlamok háborgatták. Somogy megyében a nagybirtokosság nagy része, a középbirtokosság egy jelentékeny része, papok, tanítók, ügyvédek nagy száma, a földműves polgárság legvagyonosabb, legszolidabb eleme tartozik az egyetemes ellenzékhez; mindezek csak vesztésének kommunisztikus mozgalmak, szocialisztikus törekvések létrejötte esetén; s mi értelme volna tehát itt a főispáni vádnak! De valóban sokkal értelmebb a somogyi nép, mintsem föl nem tudna emelkedni az ellenzék tiszta, hazafias felfogásának magaslatára.

Az említett vádat tehát csak a viszonyokkal nem ismerős újoncz, vagy fokortések által felrevezetett főispán vághatta a somogyi nép szemébe; mely népek még ellenzéki megyebizottsági tagjai is, azzal czáfolták meg őt, hogy a bizalmi szavazat fölvetésekor a „társadalmi rendet képviselő” főispán ellen nem szavaztak.

Ha van békés nép, a somogyi az. megmutatta a kaposvári választáskor is, midőn az 1600 főből álló tömeg, az indokolatlanul reá vezényelt 1—200 katoná elöl is egész önmegadással tért ki.

Ha van földosztó, a somogy megyei nem az. És ha van nehezen kormányozható nép, nem a somogy megyei az.

És a 48 as párt terrorizmusa? . . .

Ne inzuláltassanak az elvhü. — a meg nem vehető balpártiak, megfognak szűnni az önvédelem szűlte erkölcsi ellenállások, melyeket terrorizmusnak keresztelni képtelenség, vagy elferdítése a dolognak.

A vagyon elleni merénylet összes esetei is, ha itt-ott előfordultak is, oly jelentéktelenek voltak, hogy határozottan semmi egyebnek. mint a pajkos ifjuság viszketegének tekintetők.

Ime ilyen, tiszta szemüvegen át nézve, a somogy megyei párhelyzet.

De ha az ellenzék elleni vádakat nem, mit igazol hát a főispáni levél?

Mindenekelőtt kétségbevonhatlanul azt, hogy sem a megyei levéltárba letett, sem a miniszteriumhoz felküldött szavazási lajstrom szerint gr. Széchenyinek nincs többsége; majd azt, hogy a gr. Széchenyi mandátumához csak a tölt névlajstrom, ellentétben mindkét főnébbitel, egymagában bizonyítékot Széchenyi mellett nem képez, bizonyítja, hogy abban meg más községbeliek vannak Széchenyi javára elírva.

És bizonyít még egyet, azt, hogy annyira sülyedt már a politika közmorál, hogy egy főispán, a ki alispánságából hozott jellemet tisztaságával a megyebizottság lelkes eljenzése között, azzal köszönt be, hogy: „nem jötöm kortes főispánnak s kész vagyok inkább visszamenni Torontálba, az ekeszarvához, mintsem derekamat korteszolgálatoknak hajtsam meg” — félévi főispáni dresszura után, a leg-hallatlatlanb kortestanácsot meri adni miniszterének és e jellemző tanácsot, félév mulva, ugyanazon megyebizottság, épugy megjeljenze, mint a mikép megjeljenze ama „szűz” beszédet.

S bizonyítja végre azt, hogy a tiltott módon való korteskedés és vesztegetés. elérte a non plus ultrát, ahol a nemzetek sorsát intéző gondviselesnek kell közbe lépni, hogy felébredjen a nemzet közerkölcsisége és hangosan tiltakozzék az oly cselekvények ellen, melyek a visszaélések és vesztegetések ellen csak imént megállapított házszabályt minden ízében arczúl ütök és a miniszter esetében adjon villámfenyben és ménydörgések között csattanós példát arra, hogy „elég immár!”

Megfogja-e hallani ezt a szózatot a képviselőház bírói bizottsága: s e hó 31-ike lesz hivatva megmutatni; a bírói-bizottsága eljárása felett pedig a történelem fog bírálatot mondani.

Patres conscripti, álljatok őrt a nemzet becsülete, a ház tisztasága fölött! Vigyázzatok!

Körmeny Sándor.

Morphium-csöppek.

Nem tudtam aludni az éjjel! Hányszor halljuk ezt a megszokott kifejezést nő- és férfismerőseink ajkáról, mikor szőrnő ásitáson kapjuk őket társaságunkban s ha álmatlanságuk oka után tudakozódnak, néha a legfurább válaszokat kapjuk. Ime mutatványul néhány belölök:

— Egy sajtóságos eszmén töprengtem egész éjjel: hogyan lehetne ezt a hegyes-völgyes földgömböt szép simává változtatni? s ha lehordanák a hegyeket, beleférne-e a sok föld a völgyekbe? mi lenne a folyamatok? mit énekelnének meg a posták a „csacska csermely cserög csobbanása” helyett? mifele csodás világ tárulna elénk ha a Himalája vagy Tátra gyomrát feltárva láthatnók? . . .

Mikor kissé elszunyadtam, akkor meg folytonosan félik rajczárokat olvastam és minduntalan belezavarodtam a számlálásba! . . .

— Lefekvés előtt a mulandóságokról gondolkoztam, mondja a másik virrasztó — és sehogysz tudtam szabadulni attól a gondolatától, vajjon én is meg fogok-e halni, mint eddig minden más halandóval történt? mit fogok majd érezni a végvonaglás perceiben? hová lesznek eszméim, érzelmeim és gondolataim? mi lesz a lélekkel, milyen lesz a más-világ? vagy talán nincs is létkünk, a hogy a materialisták hirdetik, és porladásukkal megszűnik létkünk világa is? . . .

Lepihenés előtt, szól a harmadik, megvágtam az ujjamat, s kifolyt 7—8 csep vérem. E lényegtelen esemény, mely ha napközben történik velem föl sem veszem, hanem pókhálót rakok a sebre és bekötöm, — elrontotta egész éjjeli nyugodalmatom.

Az villant meg ugyanis eszemben, vajjon a késen nem volt-e valami inficiáló anyag,

mely megmérgezi véremet? nem megy-e ujjam gyulladásba, mely hirtelen üszögösödésé fejtozik, tovább terjed karomra s mire orvost hivatok, annyira elmergesedik, hogy le kell vágni? . . . már mintha érezném is a beadott altató hatását s mintha hallanám az orvosi fűrés munkáját, mely karomtól foszt meg? . . . mintha gyorsabban verne a szívem, igen közel vagyok már a halálhoz . . . felriadok s akkor látom, hogy a gyertyám ég és tartózára tett zsebórámm ugyancsak gyorsan ketyeg! . . . Megkönnyebbülve fuvom el a világot, próbálok a fal felé fordulva elaludni, hiába, minduntalan rémes víziók gyötörnek! . . . Reggeli felalvóm alatt meg ép olyan vadat álmodtam, hogy élve boncoltack föl! . . .

Es így tovább! Ezerféle szeszélyes csalfa kép, tarka eszmék és bizarr gondolatraj fordul meg agyunkban, ha nem tudunk, aludni.

A tapasztalás azonban azt látszik igazolni, hogy a szeszélyesek és az őregek a legrosszabb alvók.

Az előbbieket a bűbajos képekben gazdag jövők tündéri látományai, az őregeket pedig a rökadó test lassu mtködése gátolják az alvásban. Az álom szép leány, öreg nem kell neki! — mondja a költő.

Legnehezebb feladat maga az elalvás, mely ha bekövetkezett, főleg önkényét és gyorsan a lefekvés után, üdítő és jótékony pihe nés lesz a folytatása.

Ilyenkor különösen ha gondolataink napközben a rözsás színben látott jövő körül forognak, az édes álom eszményivé színezi ki a szeretett lényt s oly pazarul himezett jövőt, oly melegséget ébresztő jeleneteket varázsol létkünk elé, melyeknek mását nem találjuk fel az életben soha.

Csupa eszmény, csupa költőiség merő

phantasia az ilyen álom s utóhatása rá van nyomva nappali hangulatunkra is.

Ámde nem mindig aludhatunk el könnyen, még akkor sem, ha annak a gorombaságáról híres magyar orvosnak tanácsát követjük is, ki szerint engedjünk el este a gombóczból, meg a kolbászból valamit s a prózai meg rövidülésért ideális szép álmok fognak kártalanítani.

Sokszor nyugodtan hajtkj fejünket a pihenésre s egész váratlanul támadt egy bizarr gondolatunk, mely az eszmetársulás közbeleptével lassankint egész eszmezsongássá, a gondolatok végtelen hosszúságú sáskarajává válik, melyből kibontakozni, melytől szabadulni, teljes lehetetlenség!

Ilyenkor oda a nyugalmunk s reggel bágyadva és kimerülve kelünk fel.

A szenvedő emberiség javán fáradozó közt sokan akadtak, már kik a különben normális körülmények közt levő test emez álmatlansága ellen hathatós szereket ajánlottak. Az egyszerű embernek pl. kit az egerek háborgattak elalvásában, azt ajánlották, hogy gyujtson gyertyát, üljön a lyukjok mellé egy hasábfával s mihelyt kijön az egér: tüsse agyon.

Megfogadta a jó tanácsot s ime az egész lyuk mellett ilve pompásan aludt kezében a fadarabbal. Szépet álmodott és — generalis náthát kapott.

Van egy jó ismerősöm, ki néha egész harczott vívott magával, míg el tudott aludni. Ő t. i. őt álló esztendeig járatta a szárazságukról és ürességükéről kihirdetettké vált lapokat, ezekből kiválogatta a legsilányabb számokat, melyekben az öngyilkosság, sikkasztás, páros viaskodásról s egyéb effélérl szóló cikkek voltak a lap élére állítva.

Mikor gyűjteménye teljes volt, rendezte

a lapszámokat rokonzikkek szerint s önmagán tett velük kísérleteket; alig hogy elkezdte az olvasást, már kiesett kezéből a lap és aludt, mint a bunda!

Ámde ez altató népmes kösáig tette meg a szolgálatot, mert néhány hónap mulva memoriter tudta már a cikkek s a megakadt valahol, addig próbálgatta elmondani, míg végre, minden álom kiment a szeméből. Elővette tehát a „sikkasztásról” szőlokat. A hatás és az öröm leirhatatlan: elaludt és nem volt sikkasztó pénztáros álomban!

Igy ment ez tovább, azóta pompásan elalszik morphiump-csöppök nélkül is.

A módszer tehát igen kitűnő és egy év óta én is gyűjtöm az x-i közlönyt (Ejnye, de goromba! Szerk) s ha sikerül a terv, szabadalmat kérek majdan az ártatlan altató szer árulására!

Egyik másik ismerősöm cselhez folyamodik, hogy elaludhassék. Ugyanis képzelt tehetségére erőlteti azt a phanatikus gondolatot, hogy ő most buzafej, mely érni kezd s a szél oly szépen himbálja a rónáságon, mint a hogy ezt a futó gabonán észlelte.

Ez a képzelt kéjes ringatás lassankint elszibbasztja tagjait és csöndesen elalszik! Talán repül is álomban!

Megpróbáltam, hanem hát az én kemény koponyámat nem tudtam ilyen pia fraus sal tétutra vezetni s mikor hibálni kezdtem a fejemet, hogy az érzéki családás teljes legyen, szerencsésen bele is csaptam az ágy-derekába!

— Nem ajánlható!

Emlékszem egy régi professoromra, ki nek az a megrögzött szokása volt, — utitársai nem kis bosszúságára — hogy mihelyt kocsin érezte, magát, elindulás után 10—15 perc mulva már az igazak álmat aludta.

HELYI HIREK.

* Nov. 1. Komor, hideg őszi napok után — a nyár késő visszhangja gyanánt — gyönyörű verőfényrel derült fel a mai nap. Az erdő sárga lombjait bearanyozza a napsugár, messze a rónaságon ködfátyolt lebegtet a szellő, úgy tetszik, mintha a delibáb szétfoszló árnyát látók ottan... Hiába ragyog azonban a verőfény, hiába susog a szellő, a nagy természet mégis kihalt, néma, hangtalan, mintha egy óriási temető volna! Az elmulás, a megsemmisülés gondolata lebeg a letarolt táj felett. „Memento mori!” — juttatja eszünkbe az elszáradt virág, a lehulló falevél. „Memento mori!” — sugja fülünkbe a szellő... „Memento mori!” — suttogják a sirhantok koszorúi. Az életet, a feltámadást a sirhalmok mécei jelzik, — a harmatot a gyászoló hulló könnyei kepezik. Madárdal nem zeng temető ligetében, csak az özvegyek és árvák elfojtott keserve hangzik ott. Ma este van a halottak ünnepe. Szép ünnep, szép gondolat megemlékezni elhunyt szeretteinkről, virággal ékíteni fel sirhalmukat, felgyújtani ott az emlékezés lobogó tüzeit. Százával veszik piacukon a szebbnél szebb koszorúkat, melyeket ma este a temetőben helyez el a kegyelet. A honvéd-sír se lesz elhagyva. Megjelennek ott, harci zászlóval és gyász lobogóval, fáklyák vörös fénye mellett az élő bajtársak, hogy az elhunyt halhatatlanok sírját megkoszorúzzák s hála-imát rebegjenek a magyarok istenéhez egy szebb, egy boldogabb jövőért. Imádkozzunk! Emlékezzünk!

* A vármegyéről. Rásó Gyula hajdúvármegyei alispán, tegnap a megyei árvaszékek pénztári és ügy kezelését megvizsgálván, mindent a legnagyobb rendben talált.

* Vívástornászata. A tornaegylet önálló működő csoportjának t. tagjai, valamint az egyet tiszteletbeli, alapító és pártoló tagjai is, főhő 5-én szombaton d. u. 6 órakor a főiskolában levő tornateremben tartandó alakuló gyűlésre ezennel tisztelettel meghívattak. Jelzem az alkalommal, hogy a gyűlésre oly egyének is meghívattak, kik az ideig az egy letnek tagjai nem voltak, azért hogy alkalom nyujtassék az ügy barátainak az önálló csoport kötelekébe léphetni, a nélkül, hogy rendes tag által ajánlatnák. Van szeresem továbbá mind azon urakat, kik a vivo tanfolyam tagjai közé beiratkoztak, vagy ezt tenni óhajtják, felhívom a gyűlésen való megjelenésre, tekintve, hogy ez alkalommal fog elhatározatni, hogy a vivo órák mely időben tartatnak, de más oldalról későbbi jelentkezések figyelmen kívül hagyatnak. Debreczen, 1887. nov. 1. Jeney Miklós, egyli ügyvezető.

* Színház. Tegnap este a szokásos alkalmi darab: „A molnár és gyermeke” adatott. A ház, különösen a földszint, csak közepesen telt meg, de a karzat tömve volt. Az előadás összevágó volt, a szereplők közül különösen kiemelendők: — Vedress (Reinhold), Bekessy Rózi (Mária), Lászné (Brüningné), Zilahy Gyula (Konrad) és Rónaszék (John, sirásó), ki gyakran általános derűtséget gerjesztett ügyes játékával.

* Egy ref. hitközség jubileuma. 1774-ben Egyk hajdu megyei községből több ref. családok kiüttek. Üldözött Később, mikor már élemedett koru lett s nem tudott lefekvés után nyomban elaludni, elég volt altatót kecsit képzélni maga elé kényelmes üléssel és néhány másodperc múlva már mélyen aludt. — Tessék megpróbálni, nálam nem sikerült. Fiatalabb koromban nekem is volt methodusom, mert bizony velem is megesett, mint sok ezer mással, hogy néha hónapokon át nem tudtam vergődés nélkül elaludni. Egyszer tehát kinomban neki fogtam elmondani az egyszerűt. Nem használt, pedig Jókai is ajánlja valahol ez altatót. Módosítottam tehát rajta oly formán, hogy csak ennyit ismételtem belőle gyors egymásutánban: egyszer egy az egy egyszer egy az egy és így tovább. Az örök igazság e gyakori ismétlése kezdetben pompás altatómmá lett, ma már azonban (persze vénlünk!) néha elmondogatom az „egyszer egy az egy”-et éjfélig is de ténny, hogy végre elalszom mellette, tehát biztos szer!

Volt nekünk gyermekkoromban egy öreg csepőlök, ki a lábfejzamadások és egyéb efféle bajok orvoslása körül tekintélyt lett az egész környéken. Töle kérdezte egy ízben valaki, hogy mi a legtermészetesebb altató szer? — erre az öreg röviden ezt válaszolta: a nyugodt lelkiismeret! Ezt igyekezzék tehát kiki megszerezni magának s a kinek lelkét nem nyomja valamely bűnnek tudata, annak van legjobb altató szere, mert: Csöndesen elalszik Csöndes nyoszolyáján! Van rá eset, hogy igen hasznos szolgálatot tesz a „Zacherlin” is külsőleg... de biztos hatása van a jó egri vörös bornak!... Dr. Sarffy Aladár.

bitsorsosaink 13 évi pusztai vándorlás után 1787. okt. 21-én Aradmegyében, a mostani Kis Pereg helyén telepedtek meg s a lefolyt idő alatt virágzó hitközséget alkottak. E derek hitközség okt. 23-án ünnepelte meg 100 éves jubileumát, mely alkalommal Csiky Lajos debreczeni hittanár tartott ünnepi beszédet. Ugy a hittanár urat, mint a többi vendégeket, a legnagyobb szívességgel — vagy az ottani nép szavazására nyelvűt „nagy szívet” fogadták a kisperegiek. A derek egyház továbbra is vivat, crescat, floreat!

* Lelkészválasztás. N. Szalontán a lelkészválasztás okt. hó 24-dikén tartott meg Nagy Péter és Sántha István egyházmegyei tanácsbírók vezetése alatt. A választás reggeli 8 óratól esteli 1/6-ig tartott, a legnagyobb rendben, de csekély érdeklődés mellett. Ugyanis a 10,007 lelket számláló egyházban 1898 szavazásra jogosult közül összesen 589 szavazott. 392 szavazatot nyert Bószörményi Lajos köte-gyáni lelkész, 116-ot Győri Lajos kenderesi lelkész, 80-at Szikszay József szalaci lelkész és Nagy Imre ugrai lelkész egy szavazatot. Ennek fogva Bószörményi Lajos, mint általános többséget nyert, elválasztott lelkészül jelentet ki.

* Novemberi előléptetések. A m. kir. honvédségnek. A Budapesti Közlöny és a hadsereg rendelteli lapjának szombati száma közli a magyar királyi honvédségnek, a közös hadseregben és az osztrák Landwehrben történt novemberi előléptéseket. A Debreczenben székelt 3 honvéd feldandár tisztjei közül előlétek léptetve: Ruttner Kálmán, I. oszt. százados jelenlegi rendfokozatában egyelőre való meghagyás mellett őrnagyi rendfokozat számára állapított illetékkel a 3-dik feldandár 3-dik zászlóalja parancsnokságává. Kerner Pál I. oszt. százados a 3-dik feldandár 1-ső zászlóalja parancsnokává; Szabó Zsombor és Lőrinczy Dénes I. oszt. századosokká; Deák Miklós I. osztályú századosná; Duronelly Károly hadapród hadnagygyá. A II. honvédelmi ezredben pedig Makray Adár I. oszt. századosná s Pollagyi Alfréd hadapród hadnagygyá a tetteges állományban; s a szabadságot állományban pedig Conrad Mór főhadnagygyá.

* Tisztviselő. Az ez idei rapport tiszték részére f. hó 4-ére tüzetelt ki, a mely napon az összes tartalekos tisztiek a város-háza nagy tanácstermébe, tesszik tiszteletüket az ezredes előtt.

* Színház hírek. Örömmel jelezük, hogy Halmany teljesen felgyógyulva visszatért Debreczenbe s legközelebbi főlépte csütörtökön leend, a „Kis menyecske” című darabban. A műsorra kitűzött újdonások a „Rokolyás bíró” népszínű „Francillon”, megérkezett a „Nebáncs virág” szövege is, s az előbbi két újdonás előadása után mihamar erre is rákerül a sor. E hét folyamán előadatik a „Könyv-lány” is, O. F. Bergnek a „Kikeriki” volt szerkesztőjének műve melyben Margó Czéliának, ki egész kislekcióját fog játszani és énekelni, kitűnő szerepe van E szerepben Gallmayer elhunyt bécsi művésznek exczellált hajdan.

* Közgyűlés. Növ. hó 13-án d. e. 10 órakor a debreczeni izr. hitközség szent anna utcai templom-helyiségében közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. A nagyműtsóru m. kir. vallás- és közoktatási miniszter ur 1885. évi nov. 13-án 1924 eln. sz. a kibocsátott szabályrendelete 3. §. c) pontja alapján jegyző és két hiteltesítő választása. 2. Az anyakönyvvezető s segédsejmelnyzet fizetésének meghatározása. 3. Az anyakönyvvezetési illetmények meghatározása. 4. Az anyakönyvi kerület közös költségeinek megállapítása. 5. Az anyakönyvi kerület közös költségeinek az egyes tagokra való kivetése s behajtása. 6. Az anyakönyvi kerület közös tanácskozási rendét tárgyzó szabályzat megalkotása. Dr. Scheer Benő, a debreczeni izraelita anyakönyvi kerület elnöke.

* Adomány. A debreczeni főiskolában felállítandó enek- és zenetanári tanszék alapjához Csiky Lajos főiskolai hittanár, halája jeleül, hogy a főiskolai énekkar bent! levő tagjai, elhunyt feleségeinek július 24-én történt temetésére minden főkérés nélkül megjelentek. 100 ftt alapítvánnyal járult. Az alapítvány Beszler Emilia Csiky Lajosné alapítványa címen önállóság tog kezeltetni, kamata a tanszék fenntartására fordittatik.

* Nyilvános bucsu. A miskolci református felső leányiskolához rendes tanárrá megválasztatván, hirtelen el kell hagynom Debreczent Engedjék jó barátaim és ismerőeim, hogy ez uton mondhassek nekik egy szívvelyes isten hozzádot. Dr. Halász Sándor tanár.

* Időjárás. Európában: A depresszió (752-755) a continens északnyugoti, a nagy légnyomás (765-767) annak délkeleti részében van. Az idő részint boros, részint változó. enyhe, helyenkint esővel.

Hazánkban: Délkeleties, részben nyugoti és északias gyenge szelek mellett, az enyhe hőmérséklet nyugaton még nagyobb, keleten kisebb lett; a légnyomás általában keveset változott. Az idő nyugaton boros, keleten változó, helyenkint esővel, melyek többnyire kisebb mennyiségben voltak. Az e hó 28-án elő-rejelzett idő változó jelleggel végződik s boruló jeleget öltve, jövőre esős, enyhe lesz. Kilitás a jövő időre: Hazánkban: Többnyire boros helyenkint ködös, enyhe esős időt várhatni.

* Egy népszer. — A „Moll féle francia borszesz és só” által a betegeknek egy époly gyógyhatásu, mint olcsó szer nyujtatik köszvényes és csuzos bántalmaknál sebeknél és daanatoknál. — Egy üveg ára utasítással együtt 80 kr. Székűdés naponta utánvéttel Moll. A gyógyszerész és cs. kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlanben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyag-kereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

* Egy nő Angolhonból. Angolhon nyugati részében Devon-hive grófság an. el Clements Mária egy élelmes és szorgalmas nő, kinek szervezeti betegségét és végre elöl való gyors bigyógyulását minden nőnek érdekében áll ismerni. „Egy nagyobb gazdaságban” — így eszéli — „voltam alkalmazva. Tuiságos munka következtében fejfájást kaptam, követte halálos gyengeségül és gyomorbetegségtől, míg végre képtelen voltam bármily táplálékot vagy italt magamban tartani. Kényserlve voltam számos hétig ágymat őrizni. Nyugalom és pihenéstől javulva ismét munka után néztem, de csakhamar heves fájdalom er-ztem oldalamba, mely kevés idő múlva egész testemben elterjedni látszott és minden tagomban lüktetett. Ezt köhögés és lélegzési nehézség követte, úgy hogy végre már nem bírtam magamat s másod ízben is ágyba estem, mint gondolám utóljára. Ismerőseim mondták, hogy végőráim már közel van s nem élek tovább csak addig, míg a fák újra felveszik zöld tavaszi díszöket, Ekkor történt, hogy egy Shaker rópirát jutott kezeimhez. Kértem anyámat, hozna nekem egy üveg SHAKER EXTRACT ot, melyet én az utasításához képest híven kezdtem szedni; még felet sem vettem be és máris javulást éreztem állapotomban. Utolsó betegsége 1888. június hó 3-án kezdődött és augusztus 9-ig tartott, midőn Shaker-extractot kezdtem szedni. Igen kevéssel ezután már képes voltam könnyebb munkák végzésére. A köhögés felhagyott és nem szenvedtem többé lélegzési nehézségekben. Most immár tökéletesen meggyógyultam. És oh mily boldog vagyok! Nem találók szavakat hálám kifejezésére, mit a Shaker-Extract irant érzek. Meg kell jegyezmem, hogy kerületünk orvosai óva intették a népet ezen áldásos szer használatától, azt mondván, hogy az nem tesz jót és hogy a Shaker rópiratok számos ember romlását fogják okozni és ime most én épen ezen szernek köszönöm egész émet. A rópirátor kolosonzték elolvasás végett a birtokomban levő miniegy 6 mérföldnyi területet járt be kézfő-kéze. Tízannyolcz mérföldről jöttek szenvedő emberek elkérni azt tolem, hogy aután gyógyszer vegyenek, tudván, hogy én egészségemet annak köszönhetem, biztosan hívén, hogy jój uton járnak. Egy asszonyt ismerek, ki már a halál révén állott, s monda, hogy semmikép sem tud magán segíteni, habár számos orvos tanácsait vette is igénybe, egy sem tudott rajta segíteni. En beszeltem neki a Shaker-extractról és Seigel-labdacsokról, melyek nagyban elomozdiják az előbbi hatását, s mindkettő nevét felirtam neki, ne-hogy eltevéssze O tanácsomat követte Shaker extract-ot tett és ime most a legjobb egészségnek örvend s az emberek messze földön bámulják csudás felgyógyulását. Ezen két szer oly sikert aratott vidékünkön, hogy az emberek ezt mondják, nekik már nincs is többé orvosra szükségük, ók csak Shaker-extractot és Seigel-labdacsot vesznek. Koszvényben szenvedők, kik ágyukat örlétek és újjakat is alig bírták mozdítani, meggyógyultak általa. Kerületünkben volt egy leány, ki vízeu való átmenekor meghalt és öt évig nyomta az ágyat szorulás és köszvényes fajda.makban szenvedén oly mérvben, hogy már öngyilkosságra gondolt. Nem volt orvos a szomszédos kerületekben, kihez ne fordult volna segélyért a szegény lány anyja, de mind hasztalan! Kijelenték, hogy nem áll hatalmukba segíteni. Midőn a telekváltás haragot megkondujni halottuk, mindig azt gondoltuk, ez már neki szól, azonban a Shaker-extract és Seigel labdacsok megmenték életét és most már oly egészségessé mint bárki más, templomba jár és minden mezei munkára képes. Mindenki bámul midőn őt kint járni látta, tudván, hogy már évek óta nyomta az ágyat. Manapság legmelyebb halával viseltetk irantam a Shaker-extract és isten jósága iránt. Clements Mária.

Egy üveg Shaker-Extract ára 1 ft. 25 kr. egy Seigel-labdacs ára 60 kr. Magyarországi forrákat Budapestben, király-utca 12. szám Török J. gyógyszerárán s általa az ország minden gyógyszeráránban kapható. Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil, Gölt Nendor s Balasz Ödönél.

Angol párbaj.

A napokban a londoni társaság egyik kedvelt tagjával Smith doktorral történt meg az eset. A fiatal orvos, aki gavallérember számba jött, két fiatal hölgyet hívott meg csónakázásra, amit a hölgyek el is fogadtak s könnyű outriggeren vigan szeltek a széles Themse szürke hullámain.

A doktor, a ki kitűnő furulyás hírében állott, azzal kedveskedett, hogy a lassu folyam közepén ladjába nyult, elővette furulyáját s a kirándulás regényességét az andalító furulya szóval koronázta meg.

De a furulyaszó búbája odacsalta a Themse többi sportkedvelő csónakosait is, többek között egy társaságot, melyben katonatisztek voltak a kormányos és evezősök.

Smith doktort azonban ez egyáltalán nem zavarta, furulyázott, furulyázott, mig nem megelegelte s félretette hódító hangszerét. Az említett csónakról áthangzik a szó: — Bravo Játsszék tovább!

A doktor feléz mit jelentsen ez? — Játsszék, szólnak ismét onnan. — A mikor nekem tetszik, felel vissza a doktor.

— Most azért, mert nekünk tetszik, különben becsületesem, felfordítjuk csónakját. A doktor pillanatig gondolkozik, nyugodtan furulyája után nyul és elkezd ismét játszani, mig a másik csónakból meg nem adták az engedélyt, hogy elég.

A két hölgy vérvörösén várta, hogy kiszállhassanak. Smith ur partra szállította őket. Másnap reggel Smith ur felkeresi a katonatisztet, ki tegnap megajtszatta őt s párbajra hívta. Azonban a párbaj föltételétől egyenesen azt kötötte ki, hogy — a sérelem oly súlyos voltánál fogva joga levén hozzá, — minden alkudozás nélkül, rögtön utközben felszedett tanukkal történjék.

A katonatiszt elfogadja. — Előbb azonban — folytatja Smith ur és a zsebéből pisztolyt von elő. — ön lesz szives nekem egy felőráig az én kedvemért itt a szobában előttem táncolni, különben becsületesem agyonlövöm önt.

A tiszt habozott, mit tegyen a felhúzott kakassal koponyájának szegzett pisztoly előtt. — Becsületesem! szól ismét Smith erélyesen, hogy a tiszt láta: itt nincs kitérő — és elkezdett táncolni.

— Elég, szól egy fél óra múlva doktor Smith, most mehetünk, ha azonban ön fáradt ebben a pillanatban, küldjön értem bármikor. Hogy hova fejlődött a párbaj-ügy, még nem tudni, a katonatiszt előbb becsületbírósgé elé vitte a dolgot.

Muzsák.

Magyar Almanach. Ily című könyvre bocsátanak ki megrendelési ivot Barabás Albert, a Pesti Hirlap dolgozótársa és Máté Lajos m. kir. operaházi könyvvezető. A Magyar Almanach a felhívás szerint tartalmazni fogja a hazai összes mágnás- és nagybirtokos-családok, a főrendiházi és alsóházi tagok névjegyzékét és rangcímzeit, családfáját és vagyoni helyzetének megitélésére (1) szolgáló kimutatásokat. Az első évfolyam körülbelül 30 íven jelenik meg, közel 20,000 névvel.

— Végyszer hírek. Mozart „Don Juan” jának 100 évi előtti előadását ülte meg tegnapé az operaház; magyarul 1839 május 29-én került először szíre, a karszemélyzet jutalmára. — F. Hegyi Aranka asszony felévi betegeskedése után már fellépett a népszínházban.

Közgazdaság.

Pécsét 1888. évben általános mű-ipar, termény és állat kiállítás rendezetik, mely kiállítás 1888. évi augusztus hó 21-től számítandó 4 hétig tart; a kiállítási bejelentések folyó évi december hó 15-ig a végrehajtó bizottsághoz intézendők, míg a tárgyak 1888. július hó 20-ig bérmentve küldendők be ugyanahoz. Felhívjuk mindezekre az ezen kiállításban résztvenni óhajtok figyelmét.

Gabnaárak. (Budapesti terményfőzsde október 29.) Buza tavaszra 7.29—7.30 Buza őszre 7.—7.04 frt. — Tengeri 1888 jul.—augra — — — máj. — júniusra 5.71—5.73 frton. — Zab őszre 5.29—5.31 frton. — Káposztarepcze augusztus— szeptemberre — — — frton.

Apró cseprő.

Prókatori stílus. — Te, micsoda kocsi megy itt? — Lakadalom. — Ki nőttl? — Cseresznyés József contra Fehér Malvin.

Temetés.

Lehullt a lomb, elhalgatott a dal — A csöndes erdő egy nagy ravatal. Megtörve a halott sápadt színén Gyászlángul ég a méla esti fény.

Sötét talárban a pap is jelen: Felhő borul a tájra csöndesen. Megáll fölötte, halkán permetez — A nagy halott beszentelése ez.

Majd gyászzenél a tar galyakon Végig kesereg egy méla fuvalom. S miként a szélől rázott szemfedél, Felzörren egy-egy elsodort levél...

Egymagam járok a bus avaron Az egyetlen barátot siratom. Pálmai Kálmán.

Uj hordók kezelése. Az uj hordók fájának kivonati anyagoktól való megtisztításnak legcélszerűbb módja a gőzöltetés. A hordókat megtöltjük vízzel s néhány napig állni hagyjuk, aztán pedig gőznek tesszük ki, s addig gőzöltetjük, míg a hordóból egészen szintelen és szagtalan víz ki nem folyik, — mert csak akkor tisztá a fa mindazoktól az anyagoktól, — melyek a vízben oldhatók. A hordót most közvetlenül használhatjuk, ha pedig nem használjuk azonnal, célszerűt kisse kikénezni, de akkor a használat előtt újra ki kell tisztá vízzel öblíteni. A ki kikénezi nem akar, az a hordót ászok-pálínkával is kiöblítheti, a mi azonban igen költséges s mégsem akadályozza meg a penészedést oly biztosan, mint a kén. Az így előkészített hordókba rendszeren először uj boát vagy mustot szoktak tölteni. A ki uj hordóit gőzzel nem tisztíthatja, az öblítse ki többször tiszta vízzel s végül öntsön beléjük megfelelő mennyiségű forró sóda-oldatot (5—10 kg. 100 liter vízre), hengerezze, aztán hagyja 24 óráig állni s ismétlje ezt még egyszer vagy kétszer.

SZEKESZTŐI POSTA Győzf. Szép érzések — hiányosan kifejezve.

Debr. Színház. Holnap, szerdán 1887. november 2-án: UFF KIRÁLY. Operette 3 felv. Felelős szerkesztő Kiadó Gáspár Imre Kutasi Imre

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi
gyógyítás.

Nyári
gyógyítás.

Őszi
gyógyítás.

Téli
gyógyítás.

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-
jegy egy sas és MOLL A.
sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok,
gyomorgörccs, nyálk, gyomorégés, májbajok, vértelenség,
aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknél. Egy eredeti
doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszer-táráiban.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs,
Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb
nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Új foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai
igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra
és szívvelyes „Isten fizesse meg”-et mondok érte; ezek a gyomrot
jóvá és söt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko Ján. F. lelkesz Honnatschlag-ban.

MOLL-FELE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb
bedörzsölő-
szer

köszvény

csusz

és minden

meghűlési
betegségek
ellen.

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A.
védjegyét és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használat köszvény, csusz, min-
denemű testfájdalmak és benulásnál; borogatás alakjában
minden sérelem és sebnél, dagasztok gyuladásoknál. Bel-
sőleg vízzel vegyítve hirtelen roszullét, hányás, kolika és
hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 80 kr. o. é.
Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszer-tár és
anyag kereskedésében.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs,
Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb
nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll féle francia borszesz és sója vidéke-
men nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel,
mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tar-
tani magamnál.

Mély tisztelettel
Hornof lelkesz Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Gölt Nándor, Dr. Rotschnek V. Emil, Tamásy
Károly gyógyszer-táráiban, Gerébi Fülöp és Szepesy Antal kereskedőknél.

Üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni,
miszerint

a helyi főpiaczon, Czégély-féle 1904. sz. alatti házban

„KEGYELET” temetkezési intézet

czim alatt, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

új temetkezési intézetet nyitottam.

Előnyös összeköttetésemnél fogva azon helyzetben vagyok,
hogy a legszerényebbtől a legdíszesebb temetéseket,

legjutányosabb árakban

számíthatom.

A midőn új vállalomra a n. é. közönség b. figyelmét és elő-
forduló gyászos eseteknél kegyes pártolását tiszteletteljesen kérem.
ígérem, miszerint főttörékvésem oda irányuland, hogy pontos és szolid
eljárásom által a n. é. közönség b. bizalmát és pártfogását minden
tekintetben kiérdemeljem.

Teljes tisztelettel

Fischer János.

50651

III. 1887

Árverési hirdetés.

„A debreczeni p. ü. igazgatóság köz-
hírré teszi, miszerint Debreczen városá-
ban széchenyi-utcán Steiner Sámuelné-
féle a kincstár tulajdonát képező 1789
szám a. ház udvarral és hozzá tartozó
összesen 4 hold 1100 □ öl területű ugy-

nevezett ondódi szántó föld alólíro p. ü.
igazgatóság helyiségében 1887 évi no-
vember hó 20-ik napján délelőtt 10 óra-
kor nyilvános árverés útján el fog adatni.

Kikiáltási ár 15870 frt. A közelebbi
feltételek a debreczeni p. ü. igazgatóság
2-ik számú helyiségében megtudhatók.”

— M. kir. pénzügyigazgatóság.

Debreczenben 1887 október 20.

Darvas.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

Debreczenben, Főpiacz. Sz. Nagy Károly ház.

Ajánlja magát mindentéle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére;

elvállal; tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven,

ét bor- és árlapokat; díszműveket

arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

* ROVATOZOTT IVEKET; *

díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hibanélkül, a legjutá-
nyosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számíttatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN” cz. hirlapban legolcsóbban számítva közléseszek.

KUTASI IMRE könyv- és könyomda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz SZ. NAGY KÁROLY ház.

1887. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.